

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Łanowy
Protokolant:	Małgorzata Skirło

po rozpoznaniu w dniu 9 września 2014 r. w Gliwicach

sprawy E. J. - Syndyka Masy Upadłości (...) spółka jawna H. K., A. K. (1) w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

przy udziale zainteresowanego A. K. (1)

o zwrot wypłaty przekazanej na konto płatnika składek

na skutek odwołania E. J. - Syndyka Masy Upadłości (...) spółka jawna H. K., A. K. (1) w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 31 lipca 2013 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) SSO Jolanta Łanowy

Sygn. Akt VIII U 2388/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 31 lipca 2007r. – Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. umorzył postępowanie w sprawie dokonania zwrotu kwoty przekazanej przez Drugi Urząd Skarbowy w G. na konto płatnika A. K. (1). Decyzją wydano w oparciu o przepisy art. 4 ust. 2d, art.8 ust.6 pkt 4, art.17 ust. 1 i ust. 3 oraz art. 24 ust. 6c,6f ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, art. 146 ust. 2 i 4 ustawy z dnia 28 lutego 2003r. – Prawo upadłościowe i naprawcze, oraz przepis art.105 par. 1 ustawy z dnia 14.06.1960r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

Odwołanie od tej decyzji wniósł Syndyk Masy Upadłości (...) – E. J., domagała się zmiany decyzji i zobowiązanie organu rentowego do przekazania na rachunek spółki kwoty 12.016 zł.

W uzasadnieniu wskazano, iż 3 marca 2009r.- Sąd Rejonowy w Gliwicach Wydział XII Gospodarczy wydał postanowienie w przedmiocie ogłoszenia upadłości obejmującej likwidację majątku upadłej spółki (...) spółka jawna

H. K., A. K. (1) z siedzibą w P.. W celu likwidacji majątku spółki (...) dokonał sprzedaży nieruchomości wchodzącej w skład przedsiębiorstwa (...) spółka jawna H. K., A. K. (1) z siedzibą w P.. W dniu 17 września 2010r. Syndyk działając w imieniu własnym, lecz na rachunek wspólników upadłej spółki dokonał wpłaty zaliczek na [podatek dochodowy za miesiąc sierpień 2010r. W wysokości 85.730 zł (2x po 42.865 zł). Urząd Skarbowy w G. dokonując w własnych wyliczeń, w oparciu o przepis art. 27 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustalił iż należna kwota od każdego wspólnika wynosi 30.849 zł., wobec czego powstały nadpłaty w kwotach po 12.016 zł., które powinny być zwrócone na konto płatnika. Tymczasem organ podatkowy kwotę 12.016 zł przekazał Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych w oparciu o przepis art. 77b par. 1 ordynacji podatkowej., na konto A. K. (1).

Syndyk zarzucił, iż doszło do zubożenia masy upadłości (...) spółka jawna H. K., A. K. (1) z siedzibą w P. o kwotę 122.016., która w ostatecznym rozrachunku winna zostać rozdysponowana pomiędzy wierzycieli upadłej spółki, a nie zasilać majątek osobisty jej wspólnika, tudzież prowadzić chociażby do częściowej spłaty jego zaległości wobec ZUS. Wskazał, iż wezwanie skierowane do ZUS o przekazanie spornej kwoty oparte zostało na względach celowościowych jakie przyświecają prowadzeniu postępowania upadłościowego.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu swojego stanowiska wskazał m.in., iż podmiotem podatku dochodowego SA wspólnicy spółki jawnej, którzy płacą podatek dochodowy E. własnym imieniem jako osoby fizyczne. W związku z tym, iż dłużnikiem wobec organu rentowego z tytułu zaległych składek w był (...) spółki jawnej (...), w toku postępowania egzekucyjnego został zajęty składnik majątku tego wspólnika – sporna kwota, wobec tego organ rentowy nie ma podstaw do zwrotu tej kwoty. Bowiem została wyegzekwowana w drodze prawidłowo przeprowadzonego postępowania egzekucyjnego. Dlatego postępowanie umorzono gdyż postępowanie stało się bezprzedmiotowe.

Zainteresowany A. K. (1) nie zajął stanowiska w sprawie i nie brał czynnego udziału w postępowaniu sądowym.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

W dniu 3 marca 2009r.- Sąd Rejonowy w Gliwicach Wydział XII Gospodarczy wydał postanowienie w przedmiocie ogłoszenia upadłości obejmującej likwidację majątku upadłej spółki (...) spółka jawna H. K., A. K. (1) z siedzibą w P..

Syndykem Masy Upadłości spółki została E. J..

W celu likwidacji majątku spółki (...) dokonał w dniu 27.08.2010r. sprzedaży prawa do działki gruntu w użytkowaniu wieczystym zabudowanej budynkami stanowiącymi odrębną własność upadłej spółki tj. (...) spółka jawna H. K., A. K. (1) z siedzibą w P.. Z tego tytułu wspólnicy spółki osiągnęli dochód w wysokości 135.558,86 zł każdy. Nie otrzymali jednak uzyskanych ze sprzedaży środków finansowych, ponieważ te zasiły masę upadłości. Z kolei uzyskanie dochodu ze sprzedaży spowodowało u każdego ze wspólników powstanie zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych.

W dniu 17 września 2010r. Syndyk działając w imieniu własnym, lecz na rachunek wspólników upadłej spółki dokonał wpłaty zaliczek na podatek dochodowy za miesiąc sierpień 2010r. W wysokości 85.730 zł (2x po 42.865 zł).

Urząd Skarbowy w G. dokonując jednak w własnych wyliczeń, w oparciu o przepis art. 27 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustalił iż należna kwota od każdego wspólnika wynosi 30.849 zł., wobec czego powstały nadpłaty w kwotach po 12.016 zł., które powinny być zwrócone na konto płatników. I tak nadpłatę w stosunku do A. K. (1) przekazano Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych w oparciu o przepis art. 77b par. 1 ordynacji podatkowej, na podstawie wydanych przez organ rentowy tytułów wykonawczych wobec A. K. (1), natomiast drugą nadpłatę w stosunku do wspólnika H. K. przekazano na jego konto bankowe.

Przekazana organowi rentowemu napłata podatku dochodowego od osób fizycznych została zarachowana na zaległości A. K. (1) z tytułu składek na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne. Bowiem wobec niego organ rentowy prowadzi szereg egzekucji, na podstawie wydanych tytułów wykonawczych.

Drugi ze wspólników H. K. pomimo wezwania Syndyka do zwrotu kwoty, nie zwrócił jej dobrowolnie. Wobec tego odwołująca wytoczyła powództwo cywilne. Sprawa toczyła się przed Sądem Rejonowym w Gliwicach pod INc 930/13. W sprawie wydano nakaz zapłaty, na mocy którego zobowiązano H. K. do zapłaty kwoty 12.016 zł Syndykowi Masy Upadłości. Nakaz zapłaty jest prawomocny, ale zasadzonej kwoty nie wyegzekwowano, gdyż egzekucja okazała się bezskuteczna.

W związku z faktem, iż przekazana przez Urząd Skarbowy w G. kwota 12.016 zł organowi rentowemu zasilila konto A. K., częściowo zmniejszając jego osobiste zaległości z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia społecznego, zamiast wrócić do masy upadłości – odwołująca wniosła w dniu 22.07..2013r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. o zwrot kwoty 12.016 zł. na rachunek (...) spółka jawna H. K., A. K. (1) z siedzibą w P..

W konsekwencji wniosku organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję. W uzasadnieniu decyzji wskazano, iż przedmiotowa wpłata została dokonana w związku z zajęciem w toku postępowania egzekucyjnego majątku osobistego A. K. (1). Ponadto podniesiono, iż ogłoszenie upadłości spółki nie jest tożsame z ogłoszeniem upadłości wspólnika. A zatem nie ma to wpływu na przebieg postępowania egzekucyjnego wobec dłużnika – wspólnika.

Powyższy stan faktyczny ustalono w oparciu o akta organu rentowego, a także twierdzenia stron, akta Sądu Rejonowego w Gliwicach sygn. I Nc 930/123. Wskazać należy, iż stan faktyczny nie był w sprawie sporny.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Inicjując rozważania prawne w sprawie wskazać należy na wstępie, iż istotna kwestia w sprawie pozostaje ocena, czy organ rentowy był prawnie uprawniony do umorzenia postępowania, czy też w sprawie zachodziły przesłanki do wydania decyzji merytorycznej.

Sąd Okręgowy stoi na stanowisku, iż zaskarżona decyzja jest prawidłowa.

Zgodnie z art. 4. ust. 2d ustawy z dnia 13.10. 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 205, poz.1585) za płatnika składek uznaje się ubezpieczonych zobowiązanych do opłacania składek na własne ubezpieczenie społeczne. Zgodnie zaś z przepisami art. 6 ust./ 1 pkt 5 obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym (z zastrzeżeniem art. 8 i 9 cyt. ustawy) podlegają osoby fizyczne, które na obszarze RP są: osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność gospodarczą oraz osobami z nimi współpracującymi. Zgodnie z treścią art. 8 ust. 6 pkt 4 cyt. ustawy za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą uważa się wspólników spółki jawnej.

Art. 17 ust. 1 i 3 cyt. ustawy stanowi, iż składki na ubezpieczenie społeczne : emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe osób prowadzących działalność gospodarczą, finansują w całości z własnych środków, obliczają i przekazują miesięcznie sami ubezpieczeni.

Powyższe regulacje na gruncie przepisów o obowiązkowych ubezpieczeniach społecznych wskazują, iż wspólnik spółki jawnej jest odrębnym od spółki jawnej płatnikiem składek. Takie zasady obowiązują także na gruncie przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych z dnia 26.07.1991r.

Ponadto na gruncie przepisów prawa upadłościowego brak przepisów pozwalających na przyjęcie, iż ogłoszenie upadłości spółki jawnej powoduje automatycznie upadłość wspólników tejże spółki. Ogłoszenie upadłości powoduje u upadłego brak możliwości zarządu oraz możliwości korzystania i rozporządzania majątkiem do niego należącym, jednakże z drugiej strony nie pozbawia go podmiotowości prawnej ani prawa do własnego majątku. Tym samym nie pozbawia go statusu podatnika. Podmiotowość podatkowa wspólników upadłej spółki jawnej w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych nie ustaje po ogłoszeniu upadłości, natomiast rolą syndyka jest, jako organu w postępowaniu upadłościowym odpowiedzialność za realizację wszystkich obowiązków podatnika. W tym zakresie do syndyka należało wyliczenie i odprowadzenie podatku dochodowego od wspólników..

Poza sporem w sprawie pozostaje fakt, iż zainteresowany A. K. (1) posiadał wobec organu rentowego zaległości z tytułu obowiązkowych ubezpieczeń społecznych. Z tego powodu organ rentowy wystosował tytuły wykonawcze na podstawie których toczyło się i nadal toczy postępowanie egzekucyjne.

Zatem organ podatkowy dokonując ponownego wyliczenia podatku dochodowego od zainteresowanego A. K. (1) na podstawie art. 27 ust.1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, zwrotu nadpłaty dokonał do organu rentowego wobec toczącego się zgodnie z przepisami postępowania egzekucyjnego wobec A. K. (1) na podstawie ważnych tytułów wykonawczych sporządzonych przez organ rentowy - według zasad określonych art. 77b. § 1. – ordynacji podatkowej z dnia 29.08.1997r. C.. przepis nie pozwalał na dokonanie zwrotu nadpłaty na konto upadłej spółki, gdyż ta ostanina nie była płatnikiem podatku.

Uzyskaną nadpłatą podatku organ rentowy przejął na podstawie ważnych tytułów wykonawczych. Odwołująca nie wniosła powództwa przeciwegzekucyjnego.

Już na tym etapie można uznać, iż odwołująca nie jest uprawniona do żądania od organu rentowego zwrotu spornej kwoty, z tytułu nadpłaconego podatku dochodowego od osób fizycznych a zarachowanej na poczet osobistych zaległości zainteresowanego wobec organu rentowego. Brak bowiem materialno prawnego uprawnienia do żądania od organu rentowego zwrotu tej kwoty. W tym kontekście brak było przesłanek do wydania merytorycznej decyzji przez organ rentowy i po m y sli art. 105 par. 1 kpa postępowanie należało umorzyć.

Utrwalając tę argumentację wskazać, należy dodatkowo, iż wierzytelności organu rentowego – z tytułu zaległości A. K. (2) związanych z niepłaceniem składek na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne nie podlegały zgłoszeniu do masy upadłości, bowiem nie dotyczyły upadłego, a zatem nie ma w sprawie zastosowania art. 146 ust. 2 i 4 ustawy z dnia 28.02.2013r. – prawo upadłościowe i naprawcze.

Na marginesie rozważań wskazać należy, iż nie można odmówić racji odwołującej, iż napłata podatku od osób fizycznych stanowi przysporzenie zainteresowanego A. K. (1) kosztem zubożenia majątku upadłego , jednakże w aktualnym systemie prawnym odwołująca ma prawne możliwości dochodzenia od zainteresowanego A. spornej kwoty, a mianowicie na drodze postępowania cywilnego, w oparciu o przepisy Działu II Tytułu V – kodeksu cywilnego, co już skutecznie uczyniła wobec drugiego współnika H. K.. Według Sądu jest to jedyna skuteczna droga prawna.

Reasumując , z wyżej wskazanych względów odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie, dlatego na mocy art.477 par. 1 kpc zostało oddalone.

SSO Jolanta Łanowy